

Slovenski hmeljar

Prvi strokovni list za hmeljarstvo * Glasilo
Hmeljarske zadruga, r. z. z. o. z. * Izhaja
redno vsak drugi petek * Naročnina letno
20 din, za inozemstvo 40 din, posamezna
števila stane 2 din * Uredništvo in uprava:
Celje, Cankarjeva ulica 4. — Telefon št. 196

Leto XI.

Celje, 12. januarja 1940

Štev. 1

K začetku leta

Mirno počivajo v zimskem spanju naša hmeljišča. Še pred nastopom zime smo porezali in spravili v kraj hmeljevino, poapnali ali pognojili nasade in sedaj tod drugega dela ni več tja do marca, aprila, ko bo pričelo obrezovanje. In vendar pameten hmeljar tudi sedaj misli na svoje hmeljišče in svoj hmelj, saj je treba marsikaj pripraviti, preskrbeti ter urediti in to je prav sedaj lažje, ko ni toliko dela, kakor pa pozneje, ko pritisne delo z vseh koncev in krajev, da ne veš, kaj bi prej in bolje.

No — in kaj vse je potrebno sedaj?

Predvsem je treba preskrbeti hmeljevke! Zadnja leta smo jih bolj malo izmenjavali, ker nismo nič kaj dobro prodajali in je primanjkovalo cvenka na vse strani. Lani je bilo nekoliko bolje, pa jih zato sedaj že lažje zmoremo. Potrebna pa so novih hmeljevka naša hmeljišča in še kako potrebna, saj so zadnja leta v mnogih bile že tako kratke, da bi komaj še veljale za dobre fiziološke. Sicer imajo nekateri pomisleke, češ, kdo ve, kaj vse nam prinese pomlad in kako bo tedaj s hmeljem. Res so negotovi časi dandanes, toda na to se ne smemo preveč ozirati, če hočemo sploh še gospodariti. Kar je že res neobhodno potrebno, se ne dá več odlašati in mnogim našim hmeljiščem so res že neobhodno potrebne nove hmeljevke. Sedaj pozimi si jih najlažje nabavimo ter dokler je še manj dela, uredimo in pripravimo. Tudi ni izgleda, da bi bile spomladi cenejše, prej narobe. Končno se le tudi zdi, da so razne strašljive govorice le precej neopravičene in da, zaenkrat vsaj, vendarle še lahko precej mirno zremo v bodočnost. Zato pa nabave nujno potrebnih hmeljevka ne moremo in ne smemo odlašati, ker na fizioloških še nikdar ni bilo in ne more biti prida hmelj.

Podobno je tudi s škropilnicami. Da brez škropljenja ne gre in ne bo šlo več, o tem je

menda že vsak prepričan, pa četudi sem ter tja tudi brez škropljenja še kar dobro obrodi kak hmelj; to so izjeme, ki le potrjujejo pravilo, da splošno brez škropljenja ne gre in ne bo šlo več. Z izposojevanjem škropilnic pa so vedno težave, ker jo večinoma rabi vsak sam prav tedaj, ko bi si jo marsikdo rad izposodil. Dober hmeljar že mora imeti sam svojo lastno škropilnico, pa naj bo potem že motorna, prevozna ali pa samo nahrbtna; to se pač ravna po tem, kako veliko hmeljišče pač kdo ima. In tudi škropilnico je treba nabaviti že sedaj, da bo potem pravočasno pri roki, ko bo treba škropiti. Najboljše škropilnice prihajajo iz inozemstva, od tam pa se dandanes vse dobave navadno zavlečejo, pri nas na skladišču pa jih tudi nihče ne more držati dosti. Tudi ni prav nobenega izgleda, da bi se pocenile, pač pa mnogo več, da se bodo podražile, saj danes se vse draži, v škropilnicah pa je mnogo sestavnih delov iz kovine, ki se je mnogo potrebuje v vojni ter jo zato že primanjkuje in je vedno dražja. Pameten hmeljar zato ne bo odlašal prav nič več, temveč si bo naročil novo škropilnico, če jo še nima ali pa mu ne zadostuje več, brez odlašanja čim prej.

S sredstvi za škropljenje je isto. Prav lahko mogoče je, da jih pozneje ne bo lahko dobiti in da bodo cene poskočile, saj se dandanes vse draži. Posebno velja to za bakreno apno, ki ga rabimo za zatiranje peronospor. Če bo deževno leto, bo treba proti peronospori pridno škropiti, če bomo hoteli kaj prida pridelati, in tu pridejo izključno le bakrena sredstva v poštev. Pameten hmeljar zato ne bo čakal, da bo sila najhujša, temveč si bo nabavil že sedaj potrebno zalogo bakrenega apna, dokler ga je še dobiti po dosedanjih cenah.

Z elektromotorji tudi ni drugače. Marsikdo je prišel do prepričanja, da ima premajhno sušilnico, na kateri ne bo mogoče dobro posušiti vsega pridelka. Povečati sušilnico pa ni tako enostavno in tudi ne poceni. Če si omislimo ventilator z elektro-

motorjem, pa gre šušenje dosti hitreje od rok in tudi na manjši sušilnici lahko dobro posušimo več hmelja. Za nekatere vrste elektromotorjev in še bolj za nekatere priklone pa je že sedaj trda in si jih je treba zato omisliti čimprej.

Tako vidimo, da mora pameten hmeljar že sedaj preskrbeti vse potrebno, ker je vprašanje, če se bo pozneje sploh dalo dobiti in kakšna bo cena. Zaradi vojnih zapletljajev tam na severu se nam nudi sedaj najboljša prilika, da naš hmelj tako dobro vpeljemo v prekomorskih državah, da se ga pozneje ne bo dalo več izpodrinuti. Pogoji zato pa je, da postavimo na trg res prvovrstno in v vsakem pogledu brezhibno blago, ker le tako se bo res vkoreninilo. Prilike, ki se nam nudi sedaj, ko se hmelj ostalih evropskih provenienc skoro sploh ne dá izvažati ali vsaj tako lahko ne, ne smemo zamuditi na noben način, temveč jo moramo izkoristiti v polnem obsegu. Zato pa si pravočasno preskrbimo, uredimo in pripravimo vse, da bomo lahko dobavljali potem res prvovrstno blago, ki ga tudi potem, ko se bodo povrnila redne razmere, ne bo mogoče več izpodrinuti v nobeni pivovarni, kjer ga bomo sedaj v teh izrednih razmerah vpeljali. Pivovarne namreč vrste hmelja, na katero so se navadile, ne menjajo več rade, seveda le, če so z dobavljenim blagom res zadovoljne. Zato pa poskrbimo za čim boljši pridelek, da si bo štajerski hmelj lahko res osvojil prekomorsko pivovarsko industrijo v čim večjem obsegu, ker le na ta način bo našemu hmeljarstvu najbolje zagotovljen obstanek.

O sezoni 1939

Vsaka hmeljska sezona je docela svojevrstna, kakor smo že večkrat ugotovili, in tudi zadnja je bila, da, zadnja pa še prav posebno.

Pridelali smo nekoliko bolj pičlo. Spomladi smo sicer obrezali v redu, toda pozneje je vse preveč hladno in deževno vreme oviralo rastlino v razvoju. Bolhačev je bilo precej, tudi stenice in gosenice prosene večje so nagajale, uši pa skoro ni bilo. Peronospora se je sicer stalno ponujala, vendar se najprej zaradi hladnega in potem zaradi suhega vremena ni mogla prav razviti, pa tudi škropili smo precej. V juliju pa je nenadoma prišla suša, ki so jo hmeljski nasadi zaradi nenavadno pičle zaloge zimske vlage v zemlji močno občutili. Že prej nič kaj bujno razvita rastlina si pri sicer toplem vremenu zaradi pomanjkanja vlage ni mogla prav pomagati dalje. Zato je bilo cvetja in kobil bolj pičlo. Le nasadi na bolj močni in

globoki zemlji in pa v obrobni krajih, kjer je bilo prejšnje leto največ uši, letos pa več neviht z močnimi nalivi, so dali še precej obilo. Zaradi hude vročine se je sem ter tja pojavil tudi rdeči pajek in povzročil v nekaj nasadih občutno škodo. Kakih tisoč stofov pridelka pa je uničila toča, ki je docela oklestila hmelj najprej na Vranskem, potem pa še v precej širokem pasu med Sv. Petrom in Sv. Pavlom. Tako smo pridelali v Sloveniji skupno le kakih 20.000 stofov, dočim bi pri ugodnejših razmerah lahko za nekaj lepih tisoč stofov več.

Kakovost lanskega pridelka je bila v splošnem prav dobra, zlasti glede barve je bilo blago pretežno gladko zeleno. Kobule so bile prav fine, le da so v nasadih na bolj peščeni zemlji, ki so najbolj trpeli zaradi suše, ostale bolj male. Lupulina je imel hmelj obilo in tudi močno, vendar milo aramo. Dolgo nepobasan hmelj je sicer sčasoma nekoliko porumenel, vendar pri tem ni trpel na svoji kakovosti. Tako je pivovarska vrednost našega lanskega pridelka zopet enkrat lahko zadovoljila tudi najbolj izbirčnega pivovarja.

Z vnovčenjem je v začetku kaj slabo kazalo. Pa hmeljarji imamo že smolo. Prav ko je treba začeti prodajati hmelj, že nastanejo kje kakšne homatije, ki bolj ali manj ovirajo kupčijo. In lani so jo ovirale prav pošteno. Saj je prav v začetku sezone izbruhnila med največjimi državami Evrope neizprosna vojna. Naša država se sicer v vojno ni zapletla, toda vprašanje je bilo, kod in kam naj izvažamo hmelj, saj domača poraba je pri nas brezpomembna. Vse se je sukalo tedaj okoli Italije, ki je v začetku vojne ustavila vso plovo. In preko Italije je bila zaradi vojne na severu še edina pot za izvoz našega hmelja v prekomorske kraje. Jasno je bilo, da v primeru, če tudi Italija poseže v vojno, z izvozom našega hmelja sploh ne bo nič. Vnovčenje našega lanskega pridelka je bilo torej odvisno predvsem od tega, kaj bo storila naša rimska sosedka: če bo ostala mirna in začela zopet s plovo, bo vse dobro, če pa bi se odločila za vojno, z našim hmeljem ne bi imeli kam. Nihče ni mogel vedeti, kako se bo odločila in zaradi take negotovosti, ki je trajala nekaj tednov, so izostala tudi vsa že napovedana inozemska nakazila za nakup hmelja, hmeljarji pa so prav zaradi te negotovosti hoteli čim prej prodati, pa naj že bo cena taka ali taka!

V takih okoliščinah je torej pričela kupčija. Še pred izbruhom vojne se je kupovalo nekaj za vzorce po 40 din za kg. Ta cena je obveljala tudi potem v začetku sezone, toda kmalu nazadovala na 38–35 din za kg. Inozemskih nakazil ni bilo in

si zato moral čakali na denar tudi, če si že prodal svoj hmelj. Šele potem, ko je Italija začela polagoma, četudi neredno, vendarle zopet spuščati svoje trgovske ladje na široko morje, se je polagoma začelo kupovali tudi v večjem obsegu ter so začela prihajati tudi potrebna nakazila iz inozemstva, počasi sicer, a vendarle. Le malo tvrdk je bilo v začetku zastopanih na tržišču in zato tudi prave živahnosti ni bilo. Ko pa je verjetnost, da bi se tudi Italija zapletla v vojno, postajala vedno manjša ter so medtem tvrdke, ki so več tvegale, tudi že pokupile precejšen del novega pridelka in je postajalo blago vedno bolj redko, so se polagoma opogumili tudi ostali. Vedno nove tvrdke so posegale v kupčijo, tendenca je postajala vedno bolj čvrsta, kupčija vedno bolj živahna in končno so se le tudi cene pričele dvigati. Najprej so se zopet učvrstile na 40 din, pa se kmalu dvignile na 45 ter 50 do 55 in h koncu tudi na 60 in 65 din za kg, ker je začelo blaga primanjkovati, povpraševanja pa je bilo vedno več. (Konec prihodnjič.)

Razno

Produkcija piva v Rusiji je v letu 1932 znašala 4.206.000 hl in se je v letu 1937 dvignila na 8.864.000 hl ter se bo predvidoma v letu 1942 na 15.000.000 hl.

Konsum piva v USA je znašal v septembru letošnjega leta 5.775.363 hl, dočim v septembru lanskega leta le 5.201.825 hl, letos torej za 573.538 hl, to je 11 % več.

Vprašanja in odgovori

M. L. v P.: Preskrbel sem si nekaj apna, da bi ga potrosil v hmeljišče, pa me je prehitel sneg. Ali trosim lahko apno tudi po snegu? In hlevski gnoj, ali ga lahko raztrosim tudi sedaj po snegu v hmeljišču, zlasti še, če je dobro preležan?

Odgovor: Apna nikakor ne kaže trositi po snegu in prav tako tudi ne hlevskega gnoja, pa če je še tako dobro preležan. Apno kakor hlevski gnoj mora priti čim prej v zemljo, ko se enkrat raztroši, pa zato enega kakor drugega ne moremo trositi po snegu. Če Vas je torej prehitel sneg, Vam ne kaže drugega kakor počakati, da zopet skopni; sicer pa morda še ne bo obležal do spomladi.

T. M. v Š.: Z ozirom na to, da se hmeljevke tako draže, bi jih morda kazalo z nečim namazati, impregnirati, da bi dalje držale. Ali bi se dalo to in s čim?

Odgovor: Impregniranja lesa je več vrst, vendar je le nekaj načinov, ki bi bili uporabljivi tudi za hmeljevke. Ker je zadeva res pereča, bomo v eni prihodnjih števil našega lista priobčili o tem daljši članek.

A. Ž. v B.: Lani sem gnojil hmelj s KAS-om ter dosegel izredno dober uspeh: hmelj je bogato obrodil ter bil prvovrstne kakovosti in barve kakor že davno ne.

Pač pa se mi zdi KAS nekam drag. Ali se ga bo dalo letos zopet dobiti in zakaj ne bi mogel biti cenejši, ko pa ga izdelujemo doma?

Odgovor: KAS je gotovo prvovrstno gnojilo za hmelj, četudi je res nekoliko drago. Verjetno se ga bo dalo tudi letos dobiti, vendar ceneje gotovo ne bo. KAS namreč sicer res izdelujemo doma, vendar na ta način, da zmešamo v določenem razmerju superfosfat, kalijevo sol in amonsulfat; doma pa imamo le superfosfat, dočim moramo kalijevo sol in amonsulfat uvažati ter za zadnjega tudi plačevati neopravičeno visoko uvozno carino.

Hmeljarska poročila

Savinjska dolina: Že prav malenkostne še neprodane zaloge lanskega pridelka so le še v prav čvrstih rokah in zato zadnjih štirinajst dni ni prišlo do novih zaključkov.

Vojvodina: Zadnjih štirinajst dni je bilo še nekaj manjših zaključkov po nespremenjenih cenah. Sicer je na razpolago še nekaj lanskega pridelka, ki pa zaenkrat sploh ni naprodaj.

Nemčija: Razpoloženje v hmeljski kupčiji je razmeroma zelo mirno ter zanimanja in povpraševanja skoro ni več. Vkljub temu pa je prišlo zadnji čas do nekaj zaključkov, vendar je kot kupec nastopila skoro izključno le Nemška hmeljska prometna družba. Cene so ostale sicer v glavnem nespremenjene, vendar so le bolj nominalne.

Češkomoravska: Izredno mirna tendenca na hmeljskem tržišču traja dalje ter je zanimanja in povpraševanja le malo, čeprav se lahko dobi blago že tudi precej izpod cene, ki je sicer ostala nominalno nespremenjena. Za izvoz zaenkrat ni dosti izgledov, domača pivovarska industrija pa se zdi v glavnem kriča.

Francija: Ni nobenih poročil.

Belgija: Pri slej ko prej mirni zaključni tendenci so ostale cene v glavnem nespremenjene in več ali manj le nominalne.

Anglija: Vsa poročila izostala.

Amerika: Tržišče je razmeroma mirno, ker je domači lanski pridelok v glavnem razprodan in so tudi pivovarne za prvo silo krite. Tudi povpraševanje po inozemskem hmelju je v pivovarski industriji precej ponehalo.

Za dobro voljo

Za mero je ostalo.

Mala Micika hodi vsako jutro pobirati jajca iz kur-nikov. Nekega dne pride praznih rok in mati jo vpraša: »Kako to, ali ni bilo nobenega jajca?«

Micika: »Ne, mamica. Samo fisto je bilo, po katerem jemljejo kokoši mero!«

Drugače.

Zdravnik: »Ali so vašega moža že kdaj preiskali zaradi sladkorja?«

Žena: »Zaradi sladkorja? Ne! Pač pa zaradi srebrnih žlic.«

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

sprejema
vse vrste zavarovanj proti požaru; poslopja, vse premičnine, hmelj, zvonove, steklo, nezgode, vlom, jamstvo, avto-kasko, življenjska zavarovanja v vseh kombinacijah in posmrtninska zavarovanja »Karitas«.

Zastopniki v vsaki župniji.

Podružnica: Celje, Vodnikova ulica 2

Hranilnica Dravske banovine Celje — Ljubljana — Maribor

Pupilarno varen zavod.

Obrestovanje najugodnejše.

**Za vloge in obresti jamči Dravska banovina
z vsem premoženjem in vso davčno močjo.**

Izročajte denar

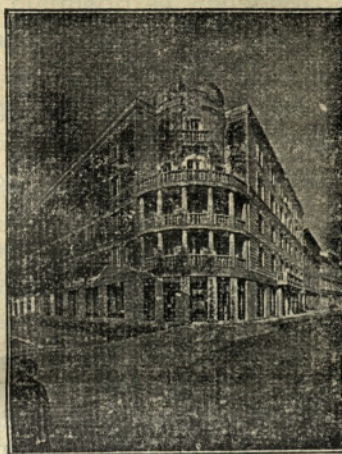
v zaupanja vredne domače denarne zavode, da se omogoči z oživitvijo denarnega obtoka delavoljnim našim ljudem zopet delo in kruh.

CELJSKA MESTNA HRANILNICA

(v lastni palači pri kolodvoru)

Vas vabi, da ji zaupate tudi Vi svoje prihranke, ker Vam nudi zanje s svojim premoženjem popolno varnost. Mesto Celje jo je ustanovilo že pred 72 leti in tudi še samo jamči zanjo z vsem svojim imetjem in z vso svojo davčno močjo.

Denarju, ki ga vložite, je vsakočasna, nemudna izplačljivost strogo zajamčena.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najboljše. Denar je pri njej naložen popolnoma varno. Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 4000 članov - posestnikov z vsem svojim premoženjem

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi, lastni palači na voglu
Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

HMELJARSKA ZADRUGA z o. j.

Skladišče Žalec

nudi svojim članom po najugodnejših cenah priznano prvovrstne Holderjeve škropilnice vseh vrst, traktorje za oranje in okopavanje, razna sredstva za zatiranje bolezni in škodljivcev itd.